

CSS

Drugi dio

PREGLED

- Obnavljanje
- Selektori, nastavak
  - Atribut selektori
  - UI pseudo-class selektori
  - Strukturni selektori
  - Root, empty, blank selektori
  - Negiranje
  - Mečovanje(Matching) i Any
  - Parent (:has) i language (:lang) pseudo klase
  - Link i user action pseudo klase
  - Pseudo elementi
- Specifičnost (Cascade), nastavak

OBNAVLJANJE

- Šta su pravila, osnovna sintaksa?
- Načini dodavanja stilova i koji se najčešće koristi
- Šta su selektori?
- Koja su tri osnovna tipa selektora
- Šta su selektori kombinatori, a šta relacioni selektori?

SELEKTORI, ATRIBUT SELEKTORI

- Služe za selekciju HTML elemenata u zavisnosti od toga da li HTML ima navedeni atribut ili ne
  - `element[atribut]`
  - Primjer

HTML

```

```

```

```

```
<form>
```

```
    <input type="text" value="Input polje">
```

```
    <select>
```

```
</form>
```

CSS

```
img[alt] { width: 50px }
```

```
input[type] { font-size:20px }
```

SELEKTORI, ATRIBUT SELEKTORI LEVEL 2

- Postoji još načina za selekciju elemenata na osnovu atributa
  - `element[atr="val"]`
    - Elementi koji imaju atribut **atr**, a čija je vrijednost "val"
    - Case sensitive ako je vrijednost atributa HTML elementa case sensitive
  - `element[atr~="val"]`
    - Elementi koji imaju atribut **atr**, a čija vrijednost atributa sadrži riječ "val"
  - `element[atr|= "val"]`
    - Elementi koji imaju atribut **atr**, a čija je vrijednost "val" ili počinje sa "val-"

```
p[lang="en"]{/* <p lang="en-us"> <p lang="en-uk"> */}
```

SELEKTORI, ATRIBUT SELEKTORI LEVEL 3

- `element[atr^="val"]`

- Elementi koji imaju atribut **atr**, a čija vrijednost počinje sa “val”

```
a[href^=mailto] {background-image: url(emailicon.gif);}
```

```
a[href^=http]:after {content: " (" attr(href) "");}
```

- `element[atr$="val"]`

- Elementi koji imaju atribut **atr**, a čija se vrijednost završava sa “val”

```
a[href$=pdf] {background-image: url(pdficon.gif);}
```

```
a[href$=pdf]:after {content: " (PDF)";}
```

- `element[atr*="val"]`

- Elementi koji imaju atribut **atr**, a čija vrijednost sadrži “val”

SELEKTORI, ATRIBUT SELEKTORI LEVEL 4, CASE INSENSITIVE

- `element[foo="bar" i]`
  - Ovim i kažemo da je value **bar** case-insensitive
- `input[type="checkbox" i]`
  - Ovim i kažemo da je value **checkbox** case-insensitive
- Primjer
  - [Link](#)

SELEKTORI, ATRIBUT SELEKTORI, PRIMJERI

```
input[placeholder] {}  
input[type=email] {}  
abbr[title~=unicorn] {}  
abbr[title|=en] {}  
a[href^=mailto] {}  
a[href$=pdf]{}  
abbr[title*=unicorn] {}  
abbr[title*=UNICORN i] {}
```

```
E:[att]  
E:[att=val]  
E:[att~=val]  
E:[att|=val]  
E:[att^=val]  
E:[att$=val]  
E:[att*=val]  
E:[att*=VAL i]
```


SELEKTORI, ATRIBUT SELEKTORI, PRIMJERI (2)

Primjer 2

UI PSEUDO-CLASS SELEKTORI

- Neki od pseudo-class selektora
  - :enabled - element koji je omogućen
  - :disabled - element koji je onemogućen
  - :checked - checked element

HTML

```
<div style="clear:both;">  
  <input type="checkbox" id="test1ck"> <label for="test1ck">Check and Uncheck Me</label><br>  
  <input type="checkbox" id="test2ck"> <label for="test2ck">Check and uncheck me too!</label>  
</div>
```

CSS

```
input[type=checkbox]:checked + label {color: red;}
```

UI PSEUDO-CLASS SELEKTORI, FORM RELATED

- Lista
  - `:default`
  - `:valid`
  - `:invalid`
  - `:required`
  - `:optional`
  - `:in-range`
  - `:out-of-range`
  - `:read-only`
  - `:read-write`
  - `:place-holder-shown`
  - `:user-error` ili `:user-invalid`

UI PSEUDO-CLASS SELEKTORI, FORM RELATED, PRIMJER

HTML

```
<input type="number" min="5" max="7"  
  required aria-required="true"/>
```

```
<input type="number" min="0" step="0.1"  
  max="10"/>
```

CSS

```
input:valid { border: 1px solid green;}  
input:invalid { border: 1px solid red;}  
input:required,  
input[aria-required="true"] {border-width: 5px;}  
input:optional {border-width: 10px;}  
input:out-of-range { background-color: pink;}  
input:in-range { background-color:lightgreen;}
```

UI SELEKTORI, PRIMJER

Primjer 3

SELEKTORI, STRUKTURNI SELEKTORI

- Selektuju elemente na stranici u zavisnosti od relacije sa drugim elementima u DOMu, a osim toga smanjuju potrebu za imenovanjem pojedinih elemenata

```
:root
:empty
:blank
:nth-child()
:nth-last-child()
:first-child*
:last-child
:only-child
:nth-of-type()
:nth-last-of-type()
:first-of-type
:last-of-type
:only-of-type
```

SELEKTORI, STRUKTURNI SELEKTORI, FIRST, LAST, ONLY

- Lista

- `:first-child`
- `:last-child`
- `:first-of-type`
- `:last-of-type`
- `:only-child`
- `:only-of-type`

- Primjer

- `body :last-child != body div:last-child`
- `h1:first-child`
- `h1:first-of-type`
- `div:first-child h1:last-of-type`
- `h1:only-child`
- `h1:only-of-type`
- `body (p).foo:last-child`

SELEKTORI, NTH PSEUDO KLAZE

- Služe za selekciju elemenata na osnovu zadanog argumenta
  - `nth-of-type(odd)` - za neparne
  - `nth-of-type(even)` - za parne
  - `nth-of-type(a $n$  + b)` - linearna funkcija, a i b iz skupa $\mathbb{N}_0$, n kreće od 0
- `:nth-child(3n)` - svaki treći child
- `:nth-last-child(odd)` - svaki neparan počevši od zadnjeg
- `:nth-of-type(5)` - peti element određenog tipa
- `:nth-last-of-type(3n + 1)` - kreni od zadnjeg elementa, pa dodaj 3 ali od nazad

SELEKTORI, NTH PSEUDO KLAZE

Primjer 4

Pogledati i [link](#)

SELEKTORI, ROOT, EMPTY, BLANK

- **:root**
  - Selektuje root dokumenta, tj. **html** element
  - Npr. definisanje font-size na :root ako se koristi rem
- **:empty**
  - Selektuje elemente koji nemaju content (prazni elementi)
    - Bez spaces
    - Npr. ako samo sadrže komentare
- **:blank**
  - Isto kao :empty osim što posmatra i elemente sa spaces kao prazne
  - Nije još podržan kod većeg broja pretraživača

SELEKTORI, NEGIRANJE

- Negiranje
  - `E:not(s1)`
    - `s1` - simple selektor, bez relacija i kombinatora
    - `div:not(.excludeMe)`
    - Podrжан nadalje od IE9
  - `E:not(s1,s2,...)`
    - `div:not(.excludeMe, .excuseYou)`
    - Podržava samo Safari
      - Za ostale
        - `div:not(.excludeMe):not(.excuseYou)`

SELEKTORI, NEGIRANJE PRIMJER

Primjer 5

SELEKTORI, MATCHING I ANY

- Mečovanje

- E:matches(s1,s2,...)
  - `li:matches([title], [role]) a {}`
  - `li[title] a, li[role] a {}`
  - Radi samo na Safari

- Any

- E:any(s1,s2,...)
  - `:-webkit-any(article, aside) h1,`
`:-moz-any(article, aside) h1 {}`
  - `a:matches(.foo, .bar, .bam) span, a:-webkit-any(.foo, .bar, .bam) span,`
`a:-moz-any(.foo, .bar, .bam) span {}`
  - `nav a:not(:matches(.foo, .bar, .bam)),`
`nav a:not(:-webkit-any(.foo, .bar, .bam)),`
`nav a:not(:-moz-any(.foo, .bar, .bam)),`
`nav a:not(.foo, .bar, .bam) {}`
`nav a:not(.foo):not(.bar).not(.bam){}`

SELEKTORI, :HAS I :LANG

- :has
  - header:has(h1,h2,h3,h4,h5,h6)
  - header:not(:has(h1,h2,h3,h4,h5,h6))
- :lang
  - :lang(*-en)
  - :lang(en-*)

SELEKTORI, LINK I USER ACTION PSEUDO KLASSE

- Element **a** sa **href** atributom – link pseudo klase
  - :link
  - :visited
- User action pseudo klase
  - :hover
  - :active
  - :focus
  - Preporuka je da kad se radi stilizovanje :focus kad se radi stilizovanje :hover
  - a:visited:hover {}
  - button:active:focus
  - Primjer i W3Schools

SELEKTORI, TARGET, PRIMJER

Primjer 6

PSEUDO ELEMENTI

- Kreiraju “lažne” elemente koji se mogu stilizovati
  - Pseudo klase selektuju elemente koji već postoje

- Lista pseudo elemenata:

- ::first-line
- ::first-letter
- ::after
- ::before
- itd. (još nisu u upotrebi)

- Jedan od pseudo elemenata

```
p:first-of-type::first-letter {  
  position: relative;  
  top: 8px;  
  float: left;  
  font-size: 3em;  
  line-height: 1;  
  color: hsl(205, 87%, 50%);  
  padding: 0 4px 2px 0;  
  font-weight: bold;}
```

je i scroll bar i moguće ga je mijenjati kao pseudo element `::-webkit-scrollbar`

PSEUDO ELEMENTI, ::AFTER I ::BEFORE

BEFORE<p>the content</p>**AFTER**

```
p:before {  
  content: "before content - ";  
  font-weight: bold;  
}  
p:after{  
  content: " - after content";  
  font-weight: bold;  
}
```

Napomena: CSS3 dodao mogućnost :: umjesto : da bi lakše razlikovali pseudo klase od pseudo elemenata, preporuka da se i dalje koristi :

CASCADE

- Prioritet pravila
  - Pogledati specifishity.pdf
  - 0 - 0 - 0: global selektor (*), _ , +, >, ~
    - ul li {} 0-0-2
  - 1 - 0 - 0: id selektor
  - 0 - 1 - 0: class selektor (atribut i pseudo klas selektori)
  - 0 - 0 - 1: element selektor
  - **Napomena:** not(x) , not nema specifičnost ali x ima
    - .myClass:not(p) {} 0-1-1
  - Hakovanje specifičnosti:
    - .myClass.myClass.myClass {} 0-3-0
    - Isto možete za ID da iskoristite
    - **Ne koristite !important**
    - Zašto

NAJVEĆI HACK, ISPROBAJTE

```
li {  
  color: white !important;  
}
```

```
li {  
  animation: color forwards;  
}
```

```
@keyframes color {  
  100% { color: #f50; }  
}
```

Pitanja